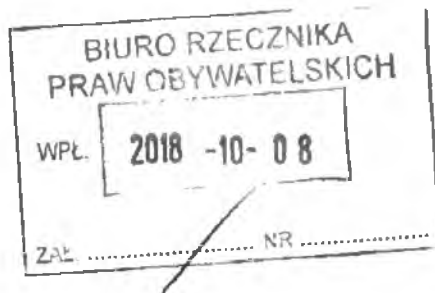

Warszawa, 04.10. 2018 r.

Podsekretarz Stanu
DLPK-I-053-3/18

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Stanisław Ponięcki

W odpowiedzi na pismo z dnia 10 sierpnia 2018 r., znak: II.570.1.2018.MM, w sprawie określenia statusu prawnokarnego strażnika leśnego, zwłaszcza w kontekście postępowań karnych dotyczących nadużycia uprawnień (przekroczenia obowiązków służbowych) przez strażników leśnych, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

W przywołanym piśmie Rzecznika Praw Obywatelskich (dalej: RPO) nie został zakwestionowany status prawnokarny strażnika leśnego. Rzecznik zgadza się bowiem z poglądem, że strażnik leśny w świetle obowiązujących przepisów nie jest funkcjonariuszem publicznym w rozumieniu art 115 § 13 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2017 r. poz. 2204, z późn. zm., dalej: k.k.). Rzecznik postuluje natomiast, żeby przywrócić w prawie karnym przepis, zgodnie z którym status funkcjonariusza publicznego obejmowałby również „inną osobę, korzystającą z mocy przepisów szczególnych z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych”. Przepis taki funkcjonował w ustawie z dnia 19 kwietnia 1969 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 1969 r. Nr 13, poz. 94, z późn. zm.) w art. 120 § 11 tiret szóste, nie został natomiast recypowany przez Kodeks karny z 1997 r.

Po pierwsze, ustawodawca już w przeszłości uznał, że regulację tę należy usunąć z porządku prawnego. Pismo RPO nie odnosi się do motywacji, która stała za tą decyzją.

Po drugie, osoba nie będąca funkcjonariuszem publicznym zazwyczaj korzysta ze szczególnej ochrony prawnej jedynie w sferze związanej z określonymi działaniami zawodowymi. Na przykład, pracownikom Służby Zdrowia ochrona taka przysługuje podczas

udzielania świadczeń zdrowotnych; państwowym inspektorom ochrony roślin – w związku z wykonywaniem czynności kontrolnych, strażnikom Państwowej Straży Rybackiej – przy wykonywaniu czynności służbowych; nauczycielom – podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, itp. W istocie zatem, podobnie jak wypadku funkcjonariuszy publicznych, ustawodawca chroni nie tyle osobę, ile prawidłowy przebieg działań zawodowych przez nią podejmowanych, a przez to prawidłowe życie publiczne. Natomiast odpowiedzialność karną przewidzianą w art. 231 k.k. ponoszą wyłącznie osoby wskazane w art. 115 § 13 k.k., a więc wykonujące zawody szczególnego zaufania publicznego. Rozciąganie tej odpowiedzialności *in extenso* na wszystkich, którym w związku z czynnościami zawodowymi przysługuje ochrona przewidziana dla funkcjonariuszy publicznych, nie wydaje się ani racjonalne, ani uzasadnione potrzebami polityki karnej. Biorąc pod uwagę, jak niedookreślone i szerokie są znamiona czynów zabronionych stypizowanych w art. 231 k.k., nie jest celowe stosowanie tej regulacji do nauczycieli, radnych, adwokatów lub lekarzy – taki zaś w praktyce byłby skutek wprowadzenia w życie postulatu RPO. Skądinąd jest nieco zaskakujące, że organ ochrony praw człowieka występuje w swym piśmie z żądaniem tak szerokiej penalizacji życia publicznego.

Po trzecie, propozycja RPO nie zasługuje na uwzględnienie z uwagi na fakt, że przyznawana przez prawo ochrona miewa charakter incydentalny i tymczasowy. Korzysta z niej każdy, kto w obronie koniecznej odpięra zamach na jakiegokolwiek cudze dobro chronione prawem (art. 231b k.k.), albo biegnie w związku z wykonywaniem czynności wynikających z postanowienia o zasięgnięciu opinii (art. 157 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, Dz. U. z 2018 r. poz. 23, tekst jedn.). Rodzi się zatem pytanie, w jaki sposób należałoby stosować postulowaną regulację w takich wypadkach.

Z uwagi na powyższe postulat Rzecznika Praw Obywatelskich należy uznać za nieuzasadniony.

Z poważaniem,

Marcin Warchol
PODSEKRETARZ STANU
w Ministerstwie Sprawiedliwości

Marcin Warchol

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI

Departament Legislacyjny Prawa Karnego

00-950 Warszawa, Al. Ujazdowskie 11

Centrala tel. 22 52 12 888

DLPK - I. 053-3/18
180926-01362

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPEL

2018 -10- 08

ZAL

NR

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich